

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

C. 7. Circa naturam, quidditatem, ac numerum Ordinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

84 Quamvis propter reuerentiam Ordines siue maiores, siue minores conferri debeant ab Episcopo inter Missarum solemnias, & ieiunio, ut con-
Ordines maiores & minores valide extra Missarum solemnias conferri valent.
 fult Tridentinum *sess. 23. c. 8. de reformat.* Si tamen secus fiat, Ordinatio tenet, nec vllam Ordinationis suspensionem incurrit, dummodo seruetur vera forma, & materia Ordinationis. *Marchin. de Ordin. tract. 1. part. 7. cap. 5. numero 17. & 18.*

85 Licebit Episcopo aliquando ex iusta causa maiores Ordines die Dominica conferre, nempe
Licet Episcopo, aliquando ex iusta causa Ordines maiores die Dominica conferre.
 maneat diei Dominicae immediate sequentis generalem Ordinationem: si in Sabbato ob ordinandum ingentem numerum Ordinationes expediri non poterint: dummodo continetur ieiunium Ecclesiasticum tam ab Ordinante, quam ab Ordinando. *Cap. Quod à patribus, dist. 7. 5.* Quia in eo casu fictio Canonica maneat diei sequentis trahitur ad vesperam Sabbathi precedentis: & sic Ordines dicuntur in Sabbato assignato conferri. *Hentiq. lib. 10. c. 12. n. 2. Syluest. v. Ordo 2. q. 6. Villalob. in sum. tom. 1. tr. 1. diff. 13. Marchin. tr. 2. p. 7. c. 5. n. 9. Diana p. 2. tr. 16. resol. 28.*

86 Ordinatus extra tempora legitima absque speciali summi Praefuli dispensatione suspensionem ab executione Ordinis incurrit, ut habetur in Extrauag. Pij II. *Cum ex sacrorum.* Et hac suspensio est perpetua à solo Papa dispensabilis. *Barbos. de potest. Episc. all. 17. n. 14. Bonac. de Censur. d. 5. q. 6. punct. 5.* Scio tamen Episcopum posse ab hac suspensione absolueri, si sit occulta ex *Trid. sess. 24. c. 6. de reform.*

87 Verum Episcopatus non potest nisi in die Dominica conferri, ut constat ex antiqua Ecclesiae praxi, & tradit *leo 1. Ep. 79. c. 1. & refertur in Cap. Quod die, dist. 7. 5.*

88 Religiosi possunt extra tempora Ordines recipere. Quia ad hoc variis privilegiis potiuntur. Exstat inter praecipua privilegium Gregorij XIII. pro nostra Societate, quo praecipit ordinariis ut Iesuitas suorum superiorum licentiam

habentes Ordinent etiam extra tempora in tribus festis continuis, & non seruatis interstitiis, & absque vlla Ordinum expressa functione, nec eos circa cantum, officia, aut caeremonias Ecclesiasticas vocitent ad examen. At quamuis idem Gregorius prohibuerit, hoc privilegium aliis Ordinibus privilegia Societatis participantibus communicari: & ideo Suanus *not. de legib. lib. 8. cap. 17. num. 8. Vaquez tom. 3. in 3. part. dist. 246. cap. 5. num. 50. & Hurtado Complutensis tract. de Ordin. difficult. 23. asseruerint*, hoc privilegium ita Societati esse proprium, ut aliis Religionibus non communicetur, etiam in privilegiis eiusdem participant: nihilominus alij Ordines, ut Theatini, & Barnabitarum hoc privilegio potiuntur. Quia alij Pontifices post Gregorium XIII. his Ordinibus absque vlla limitatione concesserunt Societatis privilegia sui. *Marchin. tract. 1. part. 7. cap. 7.* Praeterea eodem privilegio potiuntur Fratres Minores, & ij, quorum privilegia fuerantur, concessis scilicet, & concedendis. Quia *Clemens VIII. & Paulus V. privilegia Fratrum Minorum ex certa scientia, motu proprio, & de plenitudine potestatis confirmarunt.* Ad hoc idem privilegium Monachis D. Hieronymi, & S. Benedicti Alexander VI. & Eugenius IV. concessere: quod non esse à Tridentino reuocatum, docent *Rodriguez tom. 1. q. 9. Regul. q. 55. artic. 17. & tom. 3. quest. 23. art. 5. Barbos. de potest. Episc. allegat. 17. part. 1. num. 6.* Denique testantur *Portellus de dub. Regul. v. Ordines sacri, num. 4. & Diana part. 3. tract. 2. resolut. 31. & 112.* Simile privilegium Ordini suae Congregationi S. Iohannis Euangelistae in Portugalia fuisse à Clemente VIII. die 23. Nouembris anno 1596. concessum: ut scilicet possint Ordinibus initiari extra tempora, & per quemcunque Episcopum tribus Dominicis, vel festis continuis, vel interpolatis, non seruatis interstitiis à Tridentino designatis.

SECTIO SECVNDA.

De Ordinis Sacramento, Problemata.

CAPVT VII.

Circa naturam, quidditatem, ac numerum Ordinum.

PROBL. I.

Prima tonsura est, & non est verus Ordo Ecclesiasticus.

89
 Verus est Ordo.

ERVS est Ordo. Quia in Cap. *Cum contingat, de aetate & qualis. Ordinandi,* prima tonsura vocatur Ordo Clericalis, & eodem nomine vocat Glossa ad cap. Nullus,

de temporib. ordinat. in 6. Et quia Tonsura initiati Clericibus gaudent privilegiis, sunt enim capaces Beneficiorum, quorum sunt incapaces laici. Sic Canonistae Nauar. in *Manu. cap. 22. num. 18. Couar. in cap. Quia nos, n. 4. de privileg. Cardin. Alexandr. in cap. Clericos dist. 21. Garcia de Benef. p. 7. c. 1. n. 2. Barbos. de Offic. & potest. Episc. alleg. 2. n. 16. & 17. & alij multi apud Nouarium tract. 1. p. 1. n. 1.*

Verus Ordo non est Quia Patres & Concilia, dum omnes alios Ordines enumerant, primam Tonsuram non meminerunt. Et quia Ordo, quod est Sacramentum Ecclesiae constat materia & forma: sed Tonsura nullam habet formam, licet habeat pro materia capillorum abscissionem: ergo Tonsura non est Ordo. Minor probatur, nam verba illa relata in Pontificali Romano: *Dominus pars hereditatis meae, &c.* sunt caeremonialia, non substantialia: quare etiam sine illorum prola

Seccio II. De Ordine, Problemata. 209

prolatione quis fieret Clericus conspuratus per
solum translationem illius ad statum laicali ad Ec-
clesiasticum, de quo inferius. Ita Theologi Ma-
gistr. in 4. dist. 24. Ibi D. Thom. q. 4. a. 1. Bonau.
Durand. Albert. Richard. Palud. Sylvest. v. Ordo
1. & alij Summistae. Suar. de Sac. d. 1. sect. 2.
Reginald. l. 3. o. 4. Vasq. tom. 3. in 3. p. d. 236.
c. 1. Bonac. d. 8. q. vnie. punct. 1. num. 6. Bellatm.
Opus. de doctr. Concil. Trid. tit. de Ordine. Filiuc.
tract. 9. n. 3. Laym. lib. 5. tract. 9. cap. 1. 3. num. 3.
& alij, quos refert, & sequitur Nouarius Mar-
chin. ubi supra.

91
Hoc verius existimo. Nam licet Tridenti-
num hanc inter Canonistas & Theologos li-
teram noluit dicere: si quis tamen attentè ver-
ba Concilij perpendat, planè conspiciet, ipsam
Theologorum sententiam valde fauere. Nam se-
23. c. 2. ait: *Et quia Clericali conspuratus signifi-
cat, per minores ad maiores ascendens.* Vbi di-
stinguit primam consuram à minoribus Ordini-
bus. Certè in consuram non datur initio ali-
qua spiritalis potestas, cum ad nullum certum
officium in Ecclesia habendum deuretur sal-
tem in Ordine ad Eucharistiae ministerium ad
quod Ordines cuncti diriguntur. Igitur Ordo
vocitatus non est.

PROBL. II.

Quatuor minores Ordines sunt, &
non sunt vera Ecclesiae sa-
cramenta.

92
Non sunt. Quia in primitiua Ecclesia non
fuerunt quatuor minores Ordines, cum de
illis nulla fiat mentio. Sic Vasq. d. 137. c. 2.
Magist. in 4. dist. 24. Sotus q. 1. a. 4. concl. 7. Na-
uar. c. 2. n. 18. Victor. n. 226. Couat. l. 1. variat.
c. 10. n. 10. Sylvest. v. Ordo 1. q. 1. Laym. lib. 5.
tr. 9. c. 4. assent. 4.

93
Sunt vera sacramenta. Quia quatuor mi-
nores Ordines fuerunt in Ecclesia ab initio ip-
sius: Ergo credi potest collationem eorum fuisse
à Christo Domino institutam, & ab ipso, qui
Ordinationem instituit in Sacramentum, etiam
fuisse in Sacramentum additam, sicut etiam Or-
dinationem maiorem. Antecedens traditur à
Tridentino sess. 23. c. 2. dum de Subdiaconatu, &
de quatuor minoribus Ordinibus ait, eorum
nomina, & ministeria fuisse ab initio Ecclesiae.
Id significat Clemens dum Epist. 2. ad fratrem
Domini, eorum mentionem facit, & Cornelius
Pontifex circa annum Domini 255. Epist. ad
Fabian. & Caius Epist. ad Felicem & Concil.
Rom. sub Sylvestro Can. 2. dum ordines mino-
res enumerat ut rem in Ecclesia antiquam.
Ite Hurtad. hic diff. 9. Ledesin. diff. 8. concl. 3.
Victor. q. 226. Alter Ledesin. in sum. hic c. 1. post.
3. concl. Bellatm. tom. 3. de Ord. c. 7. & 8. Hentiq.
l. 10. c. 2. n. 2. dicens oppositum à Guido errorem
reputari. Nimis acris censura. Reginald. l. 30.
num. 17. Filiuc. tract. 9. num. 28. Dicastil. d. 1.
dub. 8.

94
Probabilis admodum hoc iudicio, dum
lego Eugenium IV. in suo decreto postquam de-
clarauit Ordinem esse Sacramentum, & mate-
riam illius esse illud, per cuius traditionem Or-
do confertur, & assignauit materiam Presbyte-

ratus, Diaconatus, & Subdiaconatus, addit: *Et
similiter de alius per verum ad sua ministeria per-
tinentium assignationem.* Quo absque dubio
supponit etiam minores Ordines esse Sacra-
mentum. Id etiam indicat haud obsecrè Tri-
dentinum sess. 23. c. 2. & 3. can. 1. Nam post-
quam e. 2. enumerat Ordines maiores & mino-
res, c. 3. & can. 3. absoluta, & absque vlla limi-
tatione Ordinationem appellat sacram, & defi-
nit esse Sacramentum, ac proinde appellat sa-
crum non in eo sensu, in quo Ordines maiores
sacri, sed quia est Sacramentum.

PROBL. III.

Diaconatus est, & non est verum noua
Legis Sacramentum.

95
Non est Sacramentum. Quia Sacramen-
tum Ordinis confertur, ut quis fiat potens
ad conficienda Sacramenta: sicut Sacramen-
tum Baptismi confertur, ut quis fiat habilis ad
recipienda reliqua Sacramenta: sed per Ordi-
nationem Diaconi non datur potestas aliqua ad
conficienda Sacramenta: Ergo Sacramentum
non est, sed tantum preparationes quaedam ad
Sacramentum Sacerdotij: sicut exorcismus, &
catechismus ad Sacramentum Baptismi. Et
quia Ordinationis Diaconi ad altare nulla sit
mentio in scriptura, sed tantum ad mensae mini-
sterium, ad quod nullum Sacramentum reci-
piebatur. Sic Durand. in 4. dist. 24. q. 2. Caiet.
tom. 1. Opus. tr. 11. Salmeron. apud Philibert.
tr. 2. de Ord. p. 7. c. 1. n. 9. & 10. volentes, Dia-
conatum ab Apostolis fuisse institutum Baron.
tom. 1. anno Domini 34. Hanc sententiam di-
cunt esse probabilem Victor. de Sacram. n. 226.
& 235. Sotus dist. 24. q. 1. a. 4. Martin. de Le-
desin. p. 4. q. 40. a. 1. Laym. lib. 5. tract. 9. cap. 4.
num. 4.

96
Sacramentum est. Quia in Ordinatione
Diaconi ordinans dicit: *Accipe Spiritum San-*
ctum: Ergo per eam confertur gratia sanctifi-
cans, media qua Spiritus sanctus simpliciter, &
absolute confertur sine praefatis verbis, & im-
positione manuum facta ab Episcopo sub illis: siue
traditione libri Evangeliorum, & verbis ipsi cor-
respondentibus: siue omnibus simul. Et quia
Diaconus accipit potestatem proximè assisten-
di Sacerdoti celebranti, & eo absente, Eucharis-
tiam ministrandi aegrotis, cantandique Evan-
gelium in Missae sacrificio: Ergo est Sacramen-
tum. Ita omnes Theologi, & Canonistae. Hen-
riq. l. 10. c. 2. n. 2. Sa v. Ordo, n. 1. Petr. Soto sess. 4.
de Ord. Miran. in Mau. Pral. q. 38. a. 10. Cornel.
à Lapi. ad Cap. 6. Act. Palas hic punct. 3. n. 6.
dicens, id esse certum. Trul. lib. 6. dub. 2. nume-
ro 10.

97
Aestimo cum nostro Henriquez citato, pri-
mā sententiam non esse tutam, ne dicam teme-
rariam. Quia Anastasius II. Epist. ad Anastas. Imperat. c. 7. contrarium expressit, & satis signi-
ficat Tridentinum sess. 23. can. 6. esse reiiciendam
dum ait: *Si quis dixerit in Ecclesia Catholica non
esse Hierarchiam divinā ordinatione institutam,
anathema sit.* Vbi per Ministros ut minimū
Diaconi intelliguntur. Si ergo ordinatio Dia-
coni instituta est à Christo sicut ordinatio Pres-
byteri,

byteri, & Episcopi absque dubio instituta est Sacramentum, sicut Presbyteri, ac Episcopi ordinatio. Afferro itaque primam sententiam parum esse tutam, secundam autem certam non tamen de fide.

PROBL. IV.

Subdiaconatus est, & non est verum nouae Legis Sacramentum.

98

Non est Sa-
cramentum.

Sacramentum non est Subdiaconi ordinatio. Quia huius ordinatio confertur absque manuum impositione, quae ad Sacramentum Ordinis necessaria est: nam Sacramentum Ordinis per eam significatur. Et quia Ordo Subdiaconi non fuit Sacer ab initio Ecclesiae, ut constat ex cap. Nullus, dist. 60. & ex cap. A multis, de acate, & qualis, ordinand. Ergo Ordinatio Subdiaconi non fuit à Christo instituta in Sacramentum, ex tunc enim Ordo Subdiaconi esset Sacer. Sic Durand. Caiet. tom. 1. Opus. tract. 11. Magist. in 4. dist. 24. §. Septimus Ordo, Durand. ibi. Gratian. in decret. dist. 21. §. 1. Ayala l. de trad. Apost. c. de Ordin. Maldonat. q. 3. de Ord. Ait esse probabile Victor. n. 226. Sotus dist. 24. q. 1. art. 4. Machado tom. 2. l. 4. p. 1. tract. 7. docum. 1. num. 2.

99

Sacramentum
est.

Subdiaconatus Ordo Sacramentum est. Quia ratio qua Probl. 2. probauimus quatuor minores Ordines esse Sacramentum nouae Legis, in Subdiaconatu non minori militat causa, imò maiore; nam Subdiaconatus est Ordo illis perfectior, ut potest institui ad ministrandum proximè in altari Presbytero celebranti, quod minoribus Ordinibus non conuenit. Et quia Subdiaconus per suam ordinationem verè recipit spiritualem potestatem ad sacrum aliquod exercendum, nempe ad hoc ut Calicem & Patenam deferat ad Altare, & Diacono portigat vinum, & aquam supeditet ad sacrificium: Epistolam solemniter in Missa cantet: Ergo est verum Sacramentum. Ita Doctores communiter. Palas tom. 4. tract. 27. punct. 3. Gesuald. 1. p. sum. tract. 31. c. 2. à n. 14. D. Thom. in 4. dist. 24. q. 2. art. 1. quest. innc. 3. Bonau. art. 1. q. 1. Richard. art. 3. q. 3. Palud. art. 3. q. 1. Valent. d. 9. q. 1. Valq. d. 238. Coninch. d. 28. dub. 6. Adam. d. 7. q. 2. dub. 2. Hurrad. hic diff. 8.

100

Auctoritas cen-
sura.

Scio aliquos Doctores asseruisse, hanc sententiam esse de fide: aliquem autem esse haeticum putasse, qui Subdiaconatum à Sacramento excludit. Hos autem nimis rigidè locutos fuisse reor, illud autem certum, Tridentinum secundam sententiam approbare videri, dum sess. 23. can. 6. stat: Si quis dixerit in Ecclesia Catholica non esse Hierarchiam diuinam Ordinatione institutam, qua constat ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris, anathema sit. Vbi per Ministros Diaconos, & Subdiaconos qui Altari immediatè ministrant intelligi, quis dubitare potest?

PROBL. V.

Episcopatus est, & non est Ordo Ecclesiasticus.

Suppono contra haeticos, Episcopatum esse à simplici Sacerdotio distinctum saltem tanquam includentem ab incluso. Quæritur tamen, num Episcopatus proptèr à Sacerdotio simplici distinctus, & ipsi superadditus sit Ordo Ecclesiasticus? Non est. Quia Episcopatus proptèr à simplici Sacerdotio distinctus, non est potestas ad consecrandum, nec ad ministrandum Sacerdoti consecranti. Et quia aliàs essent octo Ordines Ecclesiastici. Et quia aliàs Episcopatus ut distinctus à Sacerdotio peculiare characterem imprimeret. Sic Albert. in 4. d. 24. a. 39. Sor. q. 1. a. 2. & 3. Ferra. 4. contra gent. c. 76. Henr. l. 10. c. 2. Reginald. l. 30. r. 1. Bonac. d. 8. punct. 1.

Est quidem Ecclesiasticus Ordo. Quia Episcopatus proptèr à simplici Sacerdotio distinctus, & ipsi superadditus, est gradus quidam & potestas in Ecclesia Dei ritu Ecclesiastico, & modo stabili collata in ordine ad sacrificium Missae, nempe ad efficiendas Sacrosanctas potentes in Altari sacrificare, & alios Ministros Sacrificio seruientes: Ergo verè & strictè est Ordo Ecclesiasticus. Ita Altsiodor. l. 4. sum. tract. 8. q. 1. Maior in 4. dist. 24. q. 1. Valent. d. 9. q. 1. p. 4. Valq. d. 240. c. 3. Coninch. d. 20. dub. 2. Adam. d. 7. q. 2. dub. 3. Becan. c. 26. q. 2. Hurrad. hic diff. 3.

Hoc probabilius reor. Quia mentem esse Tridentini existimo, sess. 23. c. 4. profantis: Proinde Sacrosancta Synodus declarat, præter ceteros Ecclesiasticos gradus, Episcopos, qui in Apostolorum locum successerunt, ad hunc hierarchicum ordinem præcipue pertinere. Et can. 6. citato: Si quis dixerit, in Ecclesia Catholica non esse Hierarchiam diuinam ordinatione institutam, qua constat ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris anathema sit. Ergo ex Concilio satis aperte innuitur Episcopatum esse verum Ordinem sicut est Sacerdotis ordinatio. Præterea in Ordinatione Episcopi producit gratia ex opere operato, ut constat ex illis verbis, Accipe Spiritum Sanctum: producit Character, cum Episcopus, in sui ordinatione accipiat veram, nouam, realem, & indelebilem potestatem ordinandi Ministros Ecclesiae, & conferendi confirmationis Sacramentum. Profecto quamvis Episcopatus proptèr à simplici Sacerdotio distinctus, si Ordo Ecclesiasticus: non tamen fuit octo Ordines: quia ut sic distinctus non est Ordo totalis distinctus totaliter à Sacerdotio simplici, sed tantum partialis ab ipso partialiter distinctus: nam ex Episcopatu ut sic, & ex simplici Sacerdotio integratur, ac perficitur vnum Sacramentum.

PROBL. VI.

Ordinatio Episcopi est, & non est nouae Legis Sacramentum.

Non est Sacramentum. Quia Episcopatus proptèr super additus Sacerdotio, Ordo non est Sacramentum.

Sectio II. De Ordine, Problemata. 211

est. Et quia in ordinatione Episcopi nulla est materia, neque forma, quibus constare Sacramenta quis dubitat? Sic Richar. in 4. dist. 24. a. 2. q. 3. Sotus q. 1. art. 3. Couar. l. 1. variar. c. 10. n. 15. & alij.

105 ^{Sacramentum} Episcopi absolute & simpliciter confertur Spiritus Sanctus: Ergo in ea confertur gratia sanctificans. Consequentia probatur: quia Spiritus Sanctus non datur simpliciter nisi media gratia sanctificante. Antecedens verò constat, tum ex Tridentino sess. 23. Can. 4. ubi generaliter dicitur, per sacram ordinationem conferri Spiritum Sanctum, tum ex formâ ordinationis Episcopi, in qua ordinans dicit, *Accipe Spiritum Sanctum*: Ita Durand. in 4. dist. 24. q. 6. Medin. l. 1. de contin. c. 15. Bellarm. hic. c. 5. Valent. d. 9. q. 1. p. 4. Valq. d. 240. c. 4. Coninch. d. 20. dub. 6. Adam. d. 7. q. 2. dub. 2. Becan. cap. 26. quæst. 3. Hurtad. hic. dist. 7. q. 7.

106 ^{Hanc sententiam merito prima præferendam existimo, tum quia Episcopatum Ordinem esse, Probl. 5. constat, tum quia forma, & materia perfecti, non dubito. Materia enim proxima in ordinatione Episcopi est manus Episcoporum consecrantium impositio: forma verò verba illa simul à tribus Episcopis manus imponentibus prolata: *Accipe Spiritum Sanctum*. Quod non obscure deduxerim ex Paulo 1. Timot. 4. dum enim sermonem instituit de ordinatione Timothei in Episcopum, ait: *Noli negligere gratiam, quæ data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbyterij*, id est, conventus Episcoporum. Certe si in ordinatione Episcopi per impositionem manuum Episcoporum, & per prophetiam, id est, per verba illa, *Accipe Spiritum Sanctum* confertur gratia: absque dubio manuum impositio est materia proxima, & præfata verba sunt forma.}

PROBL. VII.

In Episcopi Ordinatione infunditur, & non infunditur novus Character à Sacerdotali Characterè distinctus.

107 ^{Potestas Episcopalis realis quidem est, & indelebilis: sed non est nova qualitas, vel novus Character à Characterè sacerdotali distinctus: sed ipse Character presbyteralis magis extenditur per quam extensione potest Episcopus novus actus iure divino exercere, quos prius non poterat ante Episcopalem consecrationem. Quia Episcopi ordinatione non est distincta à sacerdotali sed eius extensio: Ergo Character distinctus non est, sed solum extensio, & dilatio Characteris sacerdotalis. Sic Vivald. rr. de Ord. n. 13. Sanch. tom. 2. opuscul. 2. cap. 1. dub. 9. n. 5. & dub. 2. n. 21. Henric. l. 10. c. 7.}

108 ^{In Ordinatione Episcopi novus Character infunditur, à Characterè sacerdotali distinctus. Quia consecratio Episcopi est vera Ordinatio sacra & distincta, ut potest solemnior, & superior ordinatione sacerdotali, ut definit Trid. sess. 23. c. 4. & can. 9. At omnis ordinatio sacra est verè & propriè Sacramentum ut etiam definit ibi Trident. Can. 3. Ergo consecratio Episcopi est}

verè Sacramentum Ordinis, distincta realiter ab ordinatione Sacerdotis. Tunc sic: Sed Sacramentum Ordinis imprimit Characterem, ut Concilium Can. 4. definit: Ergo ordinatio Episcopi imprimit Characterem distinctum à Characterè sacerdotali. Deinde quia potestas, quæ tribuitur Episcopo est distincta in specie ab illa quæ tribuitur Sacerdoti per suam ordinationem: Ergo non possunt esse vna in specie qualitas, vna in specie Character. Pater consequentia: antecedens verò probatur, quia potestas Episcopalis, ac Sacerdotalis respiciunt obiecta specie distincta: illa enim habet pro obiecto confirmare, & ordinare, hæc verò Corpus consecrare Dominicum: Ergo non sunt vna qualitas, sed diuersæ. Ita Marchin. tr. 1. de ord. p. 1. c. 11. n. 18. Hurtad. hic. diff. 3. Petr. à S. Ioseph. tom. 2. de Sacram. d. 7. sect. 2. Leand. p. 2. tr. 6. d. 1. q. 12.

Ego autem consequenter ad ea quæ Probl. 5. asserui, dixerim, per Episcopatum imprimi Characterem partialiter distinctum à Characterè Sacerdotis ad consecrandum, & à Characterè ad absolvendum à peccatis: ex quibus tribus quasi ex partibus integrantes vna totalis Character Sacerdotis perfecti constituitur, ita tamen ut Character ad efficiendos Sacerdotes nequeat valde imprimi, non præsuppositis duobus primis: sicut neque Character ad absolvendum, non præsupposito Characterè ad consecrandum, quamvis omnes hi tres possint imprimi absque inferiorum Ordinum Characteribus.

PROBL. VIII.

Qui Sacerdotio non fungitur, potest, & non potest in Episcopum consecrari.

110 ^{Non Sacerdos potest in Episcopum consecrari. Quia in Ordinatione Episcopi novus imprimitur Character: Ergo potest quis valde consecrari in Episcopum, licet non sit Sacerdos: sicut valde potest fieri Diaconus qui non est Subdiaconus, aut Presbyter qui Diaconus non est propter eandem rationem. Non poterit tamen nisi Presbyteratum inear Episcopalem exercere potestatem. Sic Marcus Anton. Cuchus l. 2. institut. tit. 6. m. 20. Ioan. Andr. ad cap. 1. de Clerico per saltum prom. Iacobat. de Concil. l. 10. a. 7. quos sequitur Couar. l. 1. variar. c. 10. n. 16.}

Non Sacerdos non potest consecrari in Episcopum. Quia Episcopatus claudit essentialiter Ordinem, & potestatem sacerdotalem, non verò Diaconatus Subdiaconatum: Ergo repugnat quem consecrari in Episcopum qui prius sit Sacerdos. Probatur antecedens qui Episcopatus est summum & perfectum Sacerdotium: Ergo debet includere in sibi conceptu formali adæquato Sacerdotalem potestatem. Ita Sayr. l. 7. de Censur. c. 10. n. 41. Suar. de censur. d. 3. sect. 1. n. 53. Valq. 10. 3. in 3. p. d. 240. n. 54. & d. 243. num. 24. Hurtad. hic. diff. 3. Leand. tr. 6. d. 1. quæst. 13.

Profectò hanc sententiam certè omnino puto. Nam sicut potestas absolvendi à peccatis ita nec cessatio babilis.

SCOBAR
Heck Mon
om III. IV
E IV

212 Theologiae Moralis Lib. XXIII.

cessario ex institutione Christi praesupponit potestatem consecrandi, ut hac non praesupposita, nequeat illa valide conferri: ita etiam potestas efficiendi Sacerdotes ita necessario praesupponit Ordinem, & potestatem simplicis Sacerdotij, ut hac non praesupposita, nequeat illa valide conferri. Quia Episcopus est Sacerdos perfectus fecundus, ac potens alios Sacerdotes creare: ideo Episcopus comparatur cum simplici Sacerdote sicut vir perfectus potens generare cum iuvene nondum potente. Si ergo Episcopus ex proprio officio habet dignitatem sacerdotalem aliis conferre, & nemo dat, quod in se non habet, vel actu, vel eminenter: necessario quis debet Sacerdos esse, ut sit Episcopus.

PROBL. IX.

Cardinalatus est, & non est verus Ecclesiae Ordo.

115 *Est verus Ordo.* **E**st quidem. Quia Cardinalatus fuit à Christo Domino institutus Apostolice fuit eius veluti Consiliarij, quibus Cardinales Pontificis summi Assessores ac Consiliarij successerunt. Et quia loco Sacerdotum Levitici generis successerunt, ut sint Papae coadiutores in Ecclesiae gubernatione, sicut illi Sacerdotes coadiutores erant summi Hebraeorum Pontificis: sed illi Sacerdotes fuerunt à Deo instituti iure diuino: Ergo etiam Romanae Cardinales Ecclesiae. Sic Turrecrem. l. 1. sum. c. 80. Cardin. Alban. tract. de Cardinalat. q. 5. Anton. Barbat. tract. de potest. Cardin. q. 1. Cardin. Iacobat. tr. de Conciliis l. 1. art. 12. Laudemi. tr. de Cardinalat. q. 7. D. Antonin. 3. part. 2. l. c. 1. & 2. Mouentur ex textu in Cap. per venerabilem, §. Rationibus qui filij sine legitimi. Et ex cap. Fundamenta, §. Decet, de elect. in 6.

114 *Verus Ordo non est.* **N**on est Ecclesiasticus Ordo, nec Characterem imprimit, nec fuit à Christo Domino institutus. Quia Cardinalatus non habet consecrationem aliquam, nec materiam, nec formam: Ergo neque erit Ordo, neque imprimit Characterem. Et quia datur transitus à gradu Cardinalatus ad gradum laicalem: nam Cardinales nisi sint in sacris constituti possunt, deposita hac dignitate, uxorem ducere, & ad saeculum redire: Ergo haec non est aliqua dignitas ex Christi institutione manans. Ita Cardin. Bellarm. l. 1. de Cleric. c. 16. controu. 5. Chamerota de Sacram. tract. 1. l. c. 1. dub. 2. Sotus in 4. dist. 24. q. 2. art. 4. Azor. p. 2. l. 4. c. 1. q. 3. Cardin. Zabarella in Clement. Ne Romani, ff. Porro, de election. Barbat. consil. 1. n. 14. à contraria opinione recedens. Moneta tr. de Commut. ultim. volunt. c. 12. n. 75. vbi cum alijs probat Cardinalatum posse à Papae extingui; consequenter non erit de iure diuino, neque Ordinis Sacramentum.

115 *Hoc certum putarim.* **H**oc certum mihi, qui legens Patres, generalia Concilia, Pontificumque decreta, & saepe aduertens inibi omnes Ordines sacros enumerari Cardinalatus ordinationem omnino silentio praeteriri video. Itaque non esse Ecclesiasticum Ordinem affirmo, quia non est potestas in Ordine ad Missae sacrificium: sed dignitas quaedam praecelsa admodum dignitate Episcopali Superior quoad vniuersalitatem regiminis. Nam

Cardinalis suo consilio Pontificem iuuat ad vniuersalis Ecclesiae gubernationem.

CAPVT VIII.

Circa omnium Ordinum in particulari Institutionem.

PROBL. X.

Prima Tonsura constat, & non constat propria materia, & forma.

116 **C**ONSTAT quidem. Quia verum est Sacramentum: Ergo debet materia ac forma constare, scilicet impositione manus Episcopi, & verbis illis: *Dominus pars hereditatis meae*. Sic Torrell. l. 1. 5. pract. c. 5. n. 3. vbi affirmat, primam Tonsuram per impositionem Episcopi manus exhiberi, & Auctores qui existimant Tonsuram verum esse Sacramentum.

117 **M**inimè constat. Quia non est verus Ordo nec verum Ecclesiae Sacramentum. Habetamen loco materiae capillorum abscissionem, & loco formae verba illa *Dominus pars, &c.* quibus verbis tonsuratus spiritus terrenarum rerum cupiditatibus, Deum in hereditatem se accipere proficitur. Ita Nauat. consil. 4. de Sacram. non iteran. Marchin. tr. 2. p. 1. c. 12. Henric. l. 10. c. 9. n. 4. & alij communiter.

118 **C**um Tonsura verus Ordo non sit, sed passiva dispositio ad Ordines, uti vidimus supra: non habet propriam materiam & formam, licet aspectanti capillorum abscisio & verborum illorum probatio videatur veri Ordinis verique Sacramenti speciem exponere.

PROBL. XI.

Valida est, & valida non est Tonsura collatio si nec Episcopus abscindens comam, nec tonsurandus illa verba proferrent: Dominus pars, &c.

119 **N**on est valida. Quia Pontificale Romanum illorum verborum recitationem expressè praescribit: Ergo videtur ad Tonsuræ substantiam pertinere. Sic Canonista quidam, quos presso nomine memorat Leand. tract. 1. c. 1.

120 **V**alida est. Quia illa verba substantialia non sunt, nec ut talia à Pontificali praecipuntur, sed tantummodo, ut caeremonialia: & ideo eorum omisio non reddit inualidam Tonsuram, cum haec substantialiter constet in translatione à statu laicali ad Ecclesiasticum, capillorum abscissione quasi visibili signo expressa. Ita Rodrig. p. 2. sum. c. 17. num. 6. Sotus in 4. dist. 24. a. 1. Nauat. l. 1. consil. 12. de tempor. ordinat. Henric. l. 10. c. 9. circa finem. Molles. in sum. tr. 2. c. 3. n. 20. Fornat. de Ord. c. 7. n. 1. Quos citat, & sequitur March. tr. 2. p. 1. c. 12. n. 4. Leand. citatus.

Idem